

AWJTwente: versterking van zorg voor kinderen in armoede

Regio: Twente

Uitdaging

In Twente leven relatief veel gezinnen in armoede. Dit leidt vaak tot spanningen binnen het gezin. Ouders maken zich zorgen over hun financiële situatie en over de gezondheid en het welzijn van hun kinderen. Vaak is er minder geld voor gezonde voeding, gezondheidszorg en sociale activiteiten, zoals sport, muziek en feestjes. Professionals, beleidsmakers en bestuurders van Twentse gemeenten zoeken naar manieren om deze gezinnen goed te ondersteunen. Daarbij willen ze vooral de eigen kracht van de gezinnen en hun netwerk vergroten. Dat vraagt wel om nieuwe competenties van de professionals in de jeugdgezondheidszorg en de jeugdzorg. Daarbij zullen zij ook meer dan voorheen in een vroeg stadium ondersteuning moeten bieden, om een (eventueel) later beroep op gespecialiseerde hulp te voorkomen. Tot slot moet de geboden hulp vooral integraal zijn – één gezin, één regisseur. Hiervoor is het nodig dat de 'schotten' tussen diverse organisaties verdwijnen, evenals knellende regelgeving.

Doel

Al sinds 2012 zet de Academische Werkplaats Jeugd Twente zich in voor kwetsbare gezinnen. Daartoe is een structurele samenwerking ontstaan tussen praktijk, beleid, onderwijs en onderzoek in de regio. De transitie in het jeugddomein, vanaf 1 januari 2015, gaf deze partijen een kans deze samenwerking voort te zetten. Gezamenlijk willen zij zich nu inspannen om de transformatiedoelen voor gezinnen in armoede te realiseren.

Projecten

De AWJTwente ontwikkelt een methodiek die problemen bij gezinnen in armoede helpt voorkomen. Hiertoe voert zij een onderzoeksproject uit waar zowel gezinnen als professionals aan deelnemen. Deze gezinnen worden actief geworven via bijvoorbeeld organisaties die samenwerken in het Armoedepact Almelo. Het onderzoek kent vier onderdelen:

- 1 Een literatuurstudie en een quick scan van het huidige beleid en bestaande interventies rond het thema 'armoede' in de veertien Twentse gemeenten.
- 2 Ontwikkeling en toepassing van een interventie waarin principes rond eigen kracht en een public health benadering worden gecombineerd. Hierbij is veel aandacht voor de beleving van armoede en de wijze van bejegening: werken vanuit samen optrekken, vanuit zorgen samen delen. Niet alleen met de gezinnen zelf, maar ook vanuit betrokkenen bij deze gezinnen.
- 3 Evaluatie van het gebruik van deze interventie in de praktijk, zowel van het proces als van het effect. Hierbij wordt gekeken naar het effect op voeding, beweging, schoolverzuim, sociale participatie, zorggebruik en omgang met armoede.
- 4 Onderzoek naar de wijze waarop professionals in de zorg voor deze kinderen en gezinnen samenwerken.

Daarnaast zullen vijf zogeheten klein-en-fijn projecten worden uitgevoerd. Dit zijn kortdurende, toegepaste onderzoeken die antwoord geven op een vraag die door professionals, ouders of beleidsmedewerkers wordt gesteld.

Opbrengsten

Door het onderzoeksproject krijgen ouders en kinderen die in armoede leven, handvatten om zelf op zoek te gaan naar oplossingen voor hun situatie. Professionals in de jeugdgezondheidszorg en de jeugdzorg beschikken over een wetenschappelijk onderbouwde interventie die hen helpt de problemen van deze gezinnen tijdig te signaleren en deze ook met hen te bespreken. Ze leren hoe zij ouders kunnen bejegenen en aanspreken op hun eigen kracht. Door deze nieuwe methodiek worden de betreffende ouders en kinderen eerder en beter ondersteund.

Gemeenten krijgen een handreiking over wat er bij organisaties moet gebeuren om de ontwikkelde methodiek te implementeren. Het onderzoek levert ook kennis op over de implementatie en het effect van deze methodiek. Tot slot zullen de onderzoeksresultaten in de opleidingscurricula van maatschappelijke werkenden, verpleegkundigen, bestuurskundigen, gezondheidswetenschappers en jeugdartsen worden opgenomen.

Verspreiding

Afhankelijk van het opgeleverde (kennis)product, zoekt de werkplaats de beste manier om de verworven kennis te verspreiden. In elk geval zal gebruik worden gemaakt van de websites van AWJTwente en het consortium Zwangerschap en

Geboorte Overijssel, de wmo-werkplaats, netwerk-bijeenkomsten, een symposium en publicaties in vaktijdschriften. Het gebruik van de interventie wordt bevorderd door aansluiting bij (digitale) scholingstrajecten die voor sociale wijkteams zijn opgezet. In samenwerking met het Nji en NCJ wordt ook gekeken hoe de resultaten het beste in protocollen en richtlijnen opgenomen kunnen worden.

Samenwerkingspartners

Deze academische werkplaats vormt een samenwerkingsverband tussen GGD Twente, Universiteit Twente, Saxion, en de veertien Twentse gemeenten.

Contactgegevens

Coördinator: drs. M.T. Cerneus, GGD Twente, m.cerneus@ggdtwente.nl, 053 487 66 95 en prof. dr. A. Need, hoogleraar Universiteit Twente, a.need@utwente.nl, 053 489 40 37 www.awjtwente.nl